

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.719 van 3 februari 2016
in de zaak A. 213.329/XIV-35.880**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Caroline Driesen
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Broederminstraat 38
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen : de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
 de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke
 Integratie en Armoedebestrijding, thans de staatssecretaris voor
 Asiel en Migratie
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Antwerpsesteenweg 59 B
 alwaar woonplaats wordt gekozen
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Carmenta Decordier
 kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
 Harlekijnstraat 9

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 4 augustus 2014, strekt tot de cassatie van het arrest nr. 126.360 van 26 juni 2014 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 10.802 van 18 september 2014.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 september 2015.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Enrico De Simone, die *loco* advocaat Caroline Driesenverschijnt voor verzoeker, en advocaat Laurent Bracke, die *loco* advocaat Carmenta Decordiersverschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Dieter Decock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker dient op 17 juli 2013 op basis van zijn Nederlandse nationaliteit een aanvraag in tot het verkrijgen van een verklaring van inschrijving als beschikker over voldoende bestaansmiddelen.

Op 8 januari 2014 neemt de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding in hoofde van

verzoeker een beslissing tot weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten.

Verzoeker stelt op 14 februari 2014 tegen die beslissing een beroep tot nietigverklaring bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwerpt het beroep tot nietigverklaring met een arrest van 26 juni 2014. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel de schending op van artikel 149 van de Grondwet, van artikel 41.1 en 2, a, van het Handvest van de grondrechten van Europese Unie, van “het recht voorafgaand te worden gehoord als onderdeel van het recht op behoorlijk bestuur als algemeen rechtsbeginsel” en van artikel 39/2 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: de vreemdelingenwet).

In een eerste middelonderdeel voert verzoeker aan dat in het bestreden arrest niet wordt ingegaan op “het recht voorafgaand te worden gehoord, als onderdeel van recht op behoorlijk bestuur als algemeen rechtsbeginsel” hoewel dit met zoveel woorden was aangevoerd. Uit de libellering van en de toelichting bij artikel 41.1 en 2, a, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie blijkt dat het een onderdeel vormt van het recht op behoorlijk bestuur dat thans wordt erkend als een algemeen rechtsbeginsel. Volgens verzoeker voegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met het bestreden arrest een extralegale voorwaarde toe aan het voornoemde artikel 41 door het ontzeggen van de uitoefening van het grondrecht om voorafgaand te worden gehoord *a posteriori* te

toetsen aan “specifieke omstandigheden” die hadden kunnen worden aangevoerd en die van aard zouden zijn geweest om een voor de burger negatieve beslissing te kunnen beïnvloeden.

In een tweede middelonderdeel voert verzoeker aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/2 van de vreemdelingenwet schendt door zich als annulatierechter de bevoegdheid toe te eigenen om de regelmatigheid van een bestuurshandeling te beoordelen in functie van gegevens waarover het bestuur bij het stellen van die bestuurshandeling niet kon beschikken om zijn beslissing te nemen. De “specifieke omstandigheden die hadden kunnen worden aangevoerd” hebben immers betrekking op gegevens waarover het bestuur ten tijde van zijn beslissing nog niet kon beschikken.

In een derde middelonderdeel voert verzoeker aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enerzijds niet betwist dat verzoeker op geen enkele wijze werd gehoord alvorens de aanvankelijk bestreden beslissing werd genomen en anderzijds oordeelt dat een schending van het recht om voorafgaandelijk te worden gehoord “niet werd aangetoond”. Verzoeker acht artikel 149 van de Grondwet, artikel 41, 1, en 2, a, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het recht om voorafgaandelijk te worden gehoord als algemeen rechtsbeginsel geschonden.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel. Hij voegt betreffende het tweede middelonderdeel toe dat hem wel degelijk de kans werd ontzegd om bijkomende elementen aan te voeren, precies omdat hij niet voorafgaandelijk werd gehoord. De gemeentelijke ambtenaar had verzoeker moeten horen en hem vervolgens moeten informeren over het feit dat de getoonde stukken niet recent genoeg waren om te leiden tot een gunstige beslissing en over het feit dat verzoeker onder andere een formulier E 121 bij de Nederlandse overheden moest aanvragen opdat door zijn Belgische ziekteverzekeraar een “bewijs van ziektekostenverzekering geldig in België” zou kunnen worden afgegeven en vervolgens overgelegd.

Beoordeling

6. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft meermaals gesteld dat artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie niet is gericht tot de lidstaten maar uitsluitend tot de instellingen, organen en instanties van de Unie. De aanvrager van een verblijfstitel kan er bijgevolg geen recht aan ontleen om in elke procedure betreffende zijn aanvraag te worden gehoord (HvJ 11 december 2014, *Boudjlida*, C-249/13; HvJ 5 november 2014, *Mukaburega*, C-166/13; HvJ 17 juli 2014, *Ys e.a.*, C-141/12 en C-372/12).

Het enige middel is in die mate niet-ontvankelijk.

7. Het Hof van Justitie heeft in de voornoemde arresten gesteld dat het recht om te worden gehoord wel integraal deel uitmaakt van de rechten van de verdediging, dat een algemeen beginsel van Unierecht is. Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in kennis te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten.

Het Hof heeft eveneens herhaaldelijk opgemerkt dat schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het recht om te worden gehoord, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben. Hieruit volgt volgens het Hof dat niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van de rechten van de verdediging tijdens een administratieve procedure een schending van die rechten oplevert. Voorts is niet elk verzuim om met name het recht om te worden

gehoord te eerbiedigen zodanig dat dit stelselmatig leidt tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit. Teneinde een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, staat het immers aan de nationale rechter om aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval na te gaan of, wanneer hij van oordeel is dat sprake is van een onregelmatigheid die het recht om te worden gehoord aantast, de administratieve procedure in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, omdat de betrokkene elementen ter rechtvaardiging van zijn standpunt had kunnen aanvoeren. (HvJ 10 september 2013, *M.G. en N.R.*, C-383/13 en aldaar aangehaalde rechtspraak)

In het bestreden arrest wordt naar de hierboven aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie verwezen, waarna de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vaststelt “dat verzoeker zich in zijn betoog over het hoorrecht beperkt tot een algemene verwijzing naar artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en naar het feit dat hem niet werd gevraagd naar meer recente bewijzen aangaande zijn uitkering en ziekteverzekering, terwijl hij geenszins concretiseert welke specifieke omstandigheden hij dan wel zou hebben aangevoerd indien hem de vraag uitdrukkelijk zou zijn gesteld” en dat “verzoeker [...] niet aan[toont] dat er elementen bestaan die zouden leiden tot een andere afloop van de administratieve procedure, met name tot de erkenning van zijn recht op verblijf van meer dan drie maanden, waardoor zijn middel niet tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden.” Op die wijze heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van de zaak onderzocht of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanige wijze aantast dat de besluitvorming te dezen een andere afloop had kunnen hebben. In het licht van de aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft de Raad van Vreemdelingenbetwistingen daarmee geen voorwaarde toegevoegd aan het recht om te worden gehoord.

Het eerste middelonderdeel is in die mate ongegrond.

8. De door artikel 149 van de Grondwet aan de rechter opgelegde verplichting om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren heeft het karakter van een vormvereiste. Een uitspraak is gemotiveerd in de zin van de voornoemde bepaling wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen. Met zijn kritiek dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de grenzen van zijn bevoegdheid als annulatierechter zou hebben overschreden, maakt verzoeker geen kritiek van de jurisdictionele motiveringsplicht als vormvereiste aannemelijk.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen steunt zich voor zijn beslissing niet op gegevens waarover het bestuur niet kon beschikken bij het nemen van de aanvankelijk bestreden beslissing. Hij stelt enkel vast dat verzoeker niet concretiseert welke specifieke omstandigheden hij zou hebben aangevoerd indien hij zou zijn gehoord en die tot een andere afloop van de administratieve procedure hadden kunnen leiden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen spreekt zich dus niet uit over eventuele specifieke omstandigheden, hij stelt enkel vast dat verzoeker er geen concretiseert. Verzoeker toont derhalve niet aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zijn in artikel 39/2, § 2, van de vreemdelingenwet vastgelegde annulatiebevoegdheid heeft overschreden.

Het tweede middelonderdeel is ongegrond.

9. Uit de behandeling van het eerste middelonderdeel blijkt dateen schending van het recht om te worden gehoord niet noodzakelijk tot de onrechtmatigheid van de in het geding zijnde beslissing moet leiden en dat de nationale rechter, te dezen de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, aan de hand van specifieke omstandigheden dient na te gaan of de administratieve procedure in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, omdat verzoeker elementen ter rechtvaardiging van zijn standpunt had kunnen aanvoeren.

Te dezen heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geoordeeld dat verzoeker niet concretiseert welke omstandigheden hij had kunnen aanvoeren die tot een voor hem gunstige beslissing hadden kunnen leiden. Het vormt derhalve geen tegenstrijdige motivering noch een schending van het recht om te worden gehoord als algemeen rechtsbeginsel door enerzijds vast te stellen dat verzoeker niet werd gehoord en anderzijds tot de verwerping van verzoekers beroep tot nietigverklaring te besluiten.

Het derde middelonderdeel is ongegrond.

10. Het enige middel kan niet tot cassatie leiden.

V. Begroting van de rechtsplegingsvergoeding

11. Met een tijdig ingediende nota tot vereffening van de kosten vraagt de verwerende partij verzoeker te veroordelen tot de kosten van het geding, waaronder een rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 700 euro. Ter terechtzitting wijst verzoeker erop dat hij tweedelijs juridische bijstand geniet en herleidt de verwerende partij dit bedrag overeenkomstig artikel 30/1, § 2, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State tot 140 euro.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 140 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie februari tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
met bijstand van	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques